

HET 5de PENNINGCOHIER VAN DE HEERLIJKHEID

''HET VRIJE VAN RIJSEL''

(Stuivekenskerke, Oudekapelle, Kaaskerke en Sint-Jacobskapelle)

UIT 1578

De heerlijkheid van Het Vrije van Rijsel strekte zich uit over vier dorpen, van noord naar zuid: Stuivekenskerke, Kaaskerke, Oudekapelle (1) en Sint-Jacobskapelle, allen met hun oostgrens gelegen langsheen de IJzer aan de binnenbocht van deze rivier en tegenover de stad Diksmuide.

De heerlijkheid van het Vrije van Rijsel werd gesticht in 1066 door Boudewijn, graaf van Vlaanderen (2), als schenking aan de deken en het kapittel van de collegiale Sint-Pieterskerk van Rijsel. Geografisch lag deze heerlijkheid in het gebied van Veurnambacht, maar zij viel niet onder de jurisdictie van deze kasselrij. Samen met nog een 13-tal andere heerlijkheden, allen buiten de jurisdictie van Veurnambacht, werden zij onder de verzamelnamen ''spleten'', ''branchen'' of *vassalrijen* aangeduid. Vier ervan waren ook ten noorden van de IJzer gelegen: *Nieuwkapelle, het Vrije van Sint-Omaars* (in Alveringem, Lampernisse en Pollinkhove), *het Vrije van Sint-Pieters van Cassel*, ook *Hofland* genoemd (in Oost- en Westvleteren) en *Bercle* (in Pervijse en Sint-Katharinakapelle). Ten zuiden van de IJzer waren er nog 9 andere ''spleten''

Voor wat penningcohierien zijn, de historische context en hun genealogisch belang verwijzen we naar ons eerder artikel over het cohier van de 5de penning van de heerlijkheid het Vrije van Sint-Omaars (3)

Wie voorouders heeft in de dorpen Stuivekens- en Kaaskerke, Oude- en Sint-Jacobskapelle, kan wellicht nog voor de 16de tot 18de eeuw heel wat opsteken uit de talrijke bewaarde verhoofdingsregisters van renten van het Vrije van Sint-Pieters. Er zijn oude registers uit 1494 en 1502 voor het ganse Vrije van Rijsel, een register voor Oudekapelle uit 1566, en ommelopers voor het ganse Vrije van Rijsel van 1676, 1752-58, 1775-76 die zelfs gekleurde kaarten bevatten met aanduiding van de in het register genummerde percelen, naast nog een ontvangstboek uit 1744 en diverse losse rekeningen (4).

Lb. = Libra (pond)

sch. = schellingen (1/20 pond)

par. = parisis (parijse in tegenstelling tot vlaamse ponden)

(1) Oudekapelle is een meer recente benaming. De oorspronkelijke naam was Rellemskapelle, de stichter was immers een zekere Relliem uit Lampernisse, die een nieuwe kapel stichtte die naar hem werd genoemd. Maar toen later een nieuwe nederzetting en kapel vanuit de Sint-Pietersabdij van Lo werd gesticht, die Nieuwkapelle werd genoemd, werd Rellemskapelle gaandeweg hernoemd tot Oudekapelle. De oorspronkelijke naam bleef nog tot in de 18de eeuw sporadisch in gebruik.

(2) L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes des Pays et Comté Flandre. Quartier de Furnes. Coutumes de la ville et Chatellenie de Furnes*. Tome I (introduction) (Brussel 1897) p. 10. P. HEINDERYCX (1633-1683). *Annalen van Veurne. Beschrijving der prochien en leenhoven of Beschrijvinghe van de prochien binnen de casselrye van Veurne*, handschrift uitgegeven door Heemkring Bachten de Kupe. Documenten Nr. 3/V-1. (Nieuwpoort, oktober 1964)

(3) P. DONCHE. Het 5de penningcohier van de heerlijkheid Het Vrije van Sint-Omaars (Alveringem) uit 1578. in: *Vlaamse Stam*, jrg. 35, nr. 5 (mei 1999) pp. 233-243.

(4) RAB, Aanwinsten nrs 1088 tot/met 1096; penningcohier 1578, RAB, Generaliteit der 8 prochieën, nr. 280

De Splete van Stuivekenskerke

Cohiere vanden vijfsten pennynck binnen der Splete van Stuvekenskercke onder tVrije van Rijsssele vanden gronden van erfve, huusen ende ander goedynghen. Subiert den v-en en pennynck de anno XV.C achte ende tzeventich de generale staten vande landen van Vlaenderen gheaccordeert omme daer mede te betalen ende onderhouden de souldaden ende crischlieden up ghenomen totter oorloghe totter deffentie van dese landen Gheestimeert ende ghetaxeert den zelve v-en pennynck vande ghronden ende huusen bijde pachters bezeten naer de estimatie vande laetste huere ende bijde grondenaers ghebruct tzelve jaer naer de huere ende estimatie vande omlyghende landen. Actum den [niet ingevuld].

1ste rubriek: pachters van gronden door hen gebruikt

Eerste rubricque ofte capitule inhoudende den v-en penn(ingh) te betalen bij de pachters vande gronden bij hemlieden in pachte ghebruuct Anno XV.C Lxxvij gheestimeert ende ghetaxeert also hier naer volcht.

Gillis LITTYN pacht van Meester Adriaen GODSCHALCK een behuisde hofstede met 23 gemeten land voor 192 Lb. par. per jaar.

Andries CADDEERT pacht van Joos WECHSTEEN, ontvanger van Veurnambacht een behuisde hofstede met 40 gemeten land voor 600 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Mr. Jan DE VYNCK 18 gemeten land voor 10 p. elk gemet.

De zelfde pacht van jonkvrouw Anna SERANEN 1 gemet 42 roeden land voor 7 Lb. par. per jaar.

Jooris MOENEN heeft gebruikt diverse nederlanden toebehorende het kapittel van de Sint-Pieterskerk in Rijsel voor 30 Lb. par. per jaar.

Pieter QUDOLF pacht van de Pitancie (8) van Diksmuide 11 gemeten land voor 158 Lb. 13 sch. par. per jaar.

Jooris TEERLYNCK pacht van de weduwe Gheleyn PUESSEN 32 gemeten land voor 300 Lb. par. per jaar.

Steven REMEN pacht van Wouter ADAEMS 4 gemeten land voor 62 Lb. par. per jaar.

Lauwers DE VISCH pacht van Jacob JAENSSONE 10 gemeten 2 lijnen land voor 85 Lb. 6 sch. par. per jaar.

De zelfde pacht van de weduwe Gheleyn PUESSEN 9 gemeten 2 lijnen 80 roeden land voor 96 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de weduwe Pieter de HOOSSCHE 5 gemeten 1 lijn voor 58 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Mr. Jan DE VYNCK 6 gemeten 1 lijn 20 roeden land voor 57 p. per jaar.

Jan HUUGHE pacht van de dismeester van Adinkerke een behuisde hofstede met 28 gemeten land voor 8 Lb. par. elk gemet.

De zelfde pacht van de dis van Nieuwpoort 7 gemeten 1 lijn 7 roeden voor 54 Lb. par. per jaar.

(5) De Pitancie van Diksmuide was een kapittel van bevoordelige priesters verbonden aan de Sint-Niklaaskerk van Diksmuide

De zelfde pacht van jonkheer Chaerles DE LANNOY 4 lijnen 42 roeden voor 9 Lb. par. per jaar.

Omaer NAGHELE pacht van jonkheer Bernaert DE BRIAEN 4 gemeten land voor 55 Lb. par. per jaar.

Victor DEBBAULT pacht van jonkheer Guillaume VAN DEN KERCKHOVE een behuisde hofstede met 42 gemeten land voor 300 Lb. par. per jaar "hier inne begrepen tgarssen (6) van een osse ende xvij pond boters ende een paer schapen caesen".

De zelfde pacht van de Gemene Armen in Diksmuide (7) 2 gemeten land voor 18 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Anne, de dochter van Gillis DE CRANE 5 lijnen land voor 12 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Mijnheer van VICOONE (8) een klein stukje land voor 3 Lb. par. per jaar.

Jan DE PIJPE pacht van zijn broeders en zusters een behuisde hofstede met 29 gemeten 2 lijnen 50 roeden land voor 10 Lb. par. elk gemet.

Michiel TAYSPEL pacht van de kerk van Nieuwkerke 5,5 gemeten land voor 40 Lb. par. per jaar.

2de rubriek grondeigenaars

Dit naervolghende es de declaratie van(de) v-en penn(ynghe) van de huusen ende gronden van . . . binnen deser splete van Stuvekenskercke onder tVrije van Rijsssele bijde proprietarissen de anno XV.C Lxxvij ghetaxeert ende gheestimeert also hier naer volcht.

Omaer NAGHELE gebruikt als eigenaar zijn huis, geëstimeerd 20 Lb. par. per jaar.

Loye LEYS gebruikt als eigenaar 8 gemeten land geëstimeerd 10 Lb. par. elk gemet.

Aldus dit voorn(oemde) cuoyier ghestelt ende ghemaect volghen(de) de voorgaende cohieren vanden v-en penn(ingh) de anno XV.C Lxxvij ende voorts volgende de billetten ende bijwesen overghegeven bijde pachters ende proprietarissen vande veranderinghe vanden bedrive ende ghebrucke van lande sichtent den voorn(oemde) jaere XV.C Lxxvij dien volghende dan of de tauxatie ende estimatie ghedaen bij schepenen van tvoorn(oemde) Vrie van Rijsssele . . . toorconden Als clerck van tvoorn(oemde) Vrie, desen vij-en septembris XV.C neghen en tzeventich

Ondertekent MOENIN.

(6) garssen : (vee) laten grazen

(7) de armendis van Diksmuide.

(8) Mijn heere van Vicogne = de abt van het norbertijnerklooster Vicogne in Stuivekenskerke

De Splete van Rellemskapelle, gezegd Oudekapelle

Cohiere vanden v-en pennynck binnen deser Splete van Rellemskappelle onder tVrije van Rijsssele vanden gronden ende erven, huusen en(de) ander goedynghe. Subiert den v-en pennynck de anno XV.C Lxxvij de generale staten vanden lande van Vlaendre gheaccordeert omme daer mede te betaelen en(de) onderhouden de soul-daten en(de) crischlieden up ghenomen totter oorloghe deffentie van desen lande gheestimeert ende ghetaxeert den zelven v-en pennynck vande gronden ende huusen bij de pachters bezeten naer de estimatie vande laetsten huere ende bijde grondenaers ghebruuckt tzelve jaer naer de huere ende estimatie vande omliggende landen

1ste rubriek: pachters van gronden door hen gebruikt

Eerste Rubrycke ofte capitle inhoudende de v-en pennynck te betalen bijde pach-ters vande gronden bij hemlieden in pachte ghebruuct de anno XV.C Lxxvij gheesti-meert om(me) ghetaxeert alzoo hier naer volcht.

Adriaen VAN DE VELDE pacht van de dis van Rellemskapelle een behuist hof-stedeken met 3 gemeten land voor 30 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de kerk van Rellemskapelle 4 lijnen voor 8 Lb. 6 sch. par. per jaar.

De zelfde pacht van de kerk van *Cazekinskerke* (Kaaskerke) een half gemet land voor 7 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Jan PUESSEN 4 gemeten 50 roeden land voor 58 Lb. 6 sch. 8 denieren par.

Cornelis VAN BOVEKERKE pacht van Jacob DATIN 11 gemeten land voor 8 Lb. 12 sch. 6 denieren par. elk gemet.

Jacob van OOSTHOVE pacht van Jaques DE PAPE 13 gemeten 1 lijn land voor 10 Lb. groot per jaar.

Lauwers VAN DER WAE pacht van de *hoys* (erfgenamen) van Mr. Jacob DE CRANE een behuiste hofstede met 21 gemeten land voor 252 Lb. par. per jaar.

Jacob MAES heeft onder de splete in 1578 diverse landen gebruikt; maar mits hij deze aangegeven heeft in Nieuwkappelle, wordt dit hier alleen *pro memorie* vermeld.

Jan OLIVIERS pacht van Jan DE CLERCK 7 lijnen land voor 30 Lb. par. per jaar.

Mailliaert DE DRUU pacht van de Begijnen van Diksmuide 5 gemeten land voor 60 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de weduwe Cornelis DE WALE 10 gemeten land voor 20 Lb. par. elk gemet.

De zelfde pacht van Jan SLYNCKE 7 gemeten land voor 96 Lb. par. per jaar.

Relicta (= weduwe) Jan BRAET pacht van de Gemene Armen van Diksmuide 7 lijnen land voor 29 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de zelfde 4,5 gemeten land voor 12 Lb. par. per gemet.

Victoor VAN WOMEN pacht van Jan WILLOOT *causa uxoris* ('s echtgenote) 4 gemeten land voor 28 Lb. par. per jaar.

Victoor PIEREN pacht van Jacques VAN WOMEN 1 gemet land voor 17 Lb. par. per jaar.

Andries VAN OOSTHOVE pacht van Jan SLYNCKE 11 lijnen land voor 72 Lb. par. per jaar.

Jacob BEYTS pacht van Joos TACK 14 gemeten land voor 14 Lb. grooten per jaar. De zelfde pacht van de dis van Alveringem 6 gemeten 2 lijnen land voor 84 Lb. par. per jaar.

Joos LOOSVELT pacht van Michiel DE CORTE een behuiste hofstede met 24 gemeten land voor 288 Lb. par.

De zelfde pacht van het klooster van Sint-Godelieve buiten Gistel 6 gemeten land voor 48 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Jane QUAETJONCK 16 gemeten land voor 204 Lb. par.

Loys LEYS pacht van de Gemene Armen van Diksmuide 4 gemeten land voor 39 Lb. par. per jaar.

Sebastiaen de RUUSSCHERE pacht van Lyoen SYVERYNCK een behuiste hofstede met 35 gemeten land waarvan er 12 gemeten liggen in Kaaskerke voor 377 Lb. 10 sch. par. per jaar.

Franchoys DE CLERCK pacht van jonkheer Wulfaert VAN BORSELE een behuiste hofstede met 12 gemeten 36 roeden land voor 116 Lb. 10 sch. 11 denieren par. per jaar.

De zelfde pacht van Jacob HURLEBOUT 9 gemeten land voor 108 Lb. par. per jaar.

Eloy AERLEBOUT pacht van Jacob HAERLEBOUT 6 gemeten land voor 54 Lb. par. per jaar.

Jacob DE MAY pacht van de dis van Onze Vrouwen in Brugge 8 lijnen land voor 30 Lb. par. per jaar.

Franchois DE KEERLE pacht 11 gemeten land voor 168 Lb. par. per jaar.

2de rubriek: grondeigenaars

Ander capitle inhoudende den v-en pennynck vande gronde bijde proprietarissen ghebruuct vande Splete van Rellemskappelle de anno XV.C Lxxvij ghetaxeert inde voorme ende manieren huer naer verclaert.

Jacob DE MAN gebruikt als eigenaar 14 gemeten land getaxeert 168 Lb. par.

Franchoys DE CLERCK gebruikt als eigenaar een behuiste hofstede met 35 gemeten 71 roeden land geëstimeerd 350 Lb. par. per jaar.

Relicta (= weduwe) Jan VAN DER MUELEN gebruikt als eigenares 6 gemeten 75 roeden land geëstimeerd 62 Lb. 10 sch. par.

Mailliaert DE DRUU gebruikt als eigenaar een behuiste hofstede met 12 gemeten land geëstimeerd 8 Lb. par. per gemet.

Mijnheer de proost van Loo gebruikt als eigenaar 10 lijnen land voor 40 Lb. par. per jaar.

Aldus dit voorn(oemde) quoyer ghestelt ende ghemaect volghende de voorgaende cohieren vanden v-en pennyngh de anno XV.C Lxxvij ende voorts volghende de bil-lieten ende bijwijsen overghegheven bijde pachters en(de) proprietarissen van veranderynghe vanden bedrijve en(de) ghebruucke van lande sichten den voornomde jaere XV.C Lxxvij ende dien volghende danof de taxatie ende estimatie ghedaen bij schepenen als clerck van 't voornomde Vrye desen vij-en septembris XV.C neghen ende tzeventich.

Onderteekent MOENIN.

De Splete van Cazekinskercke (Kaaskerke)

1ste rubriek: pachters van gronden door hen gebruikt

Cohiere vanden v-en pennynck binnen der Splete van Cazekinskercke onder 't Vrije van Rijsssele vande gron(den) van erven, huusen ende ander goedynghen. Subiert den v-en pennynck de anno XV.C Lxxvij de generale staten vanden lande van Vlaendren gheaccordeert omme daer mede te betalen en(de) onderhouden de soul-daden en(de) crischlieden upghenomen totter oorloghe ghetauxeert den v-en pennynck vande gronden, huusen bijde pachters begrepen naer de estimatie vande laetste huere ende bijde grondenaers ghebruuct tzelve jaer naer de huere ende estimatie vande ommliggende landen.

Wouter VLAMYNCK pacht van mijnheer van RINNEGHEM een behuise hofstede met 15 gemeten land voor 378 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Jacob DE MAN 2 gemeten land voor 18 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de dis van Cazekinskercke 5 lijnen land voor 16 Lb. par. per jaar.

De zelfde geldt in renten van de voorgaande landen 18 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Cornelis VAN BOVEKERKE een half gemet land voor 6 Lb. par.

Coleyn VALEIN pacht van mijnheer VAN ROIJEN 6 gemeten land voor 60 Lb. par.

Karels LAMBRECHT gebruikt van Regnault WIERYNCK een behuise hofstede met 15,5 gemeten land voor 217 Lb. par.

De zelfde pacht van 't *Helich Cruus Outaer* een half gemet land voor 7 Lb. par.

De zelfde pacht van *het Heylich Sacrament Outaer* een half gemet land voor 8 Lb. par.

De zelfde pacht van de kerk van Cazekinskercke een half gemet land voor 7 Lb. par.

De zelfde pacht van Jan VAN DE WYNCKELE 4 gemeten land dat toebehoort aan het Sint-Janshuus in Dixmude (9) voor 72 Lb. par.

Gillis PAUWELS gebruikt van Pieter DE CORTE 16 gemeten land voor 12 Lb. par. elk gemet.

De zelfde pacht van het Klooster van Duinen (10) 4 gemeten land voor 44 Lb. par.

Pieter MAERTIN pacht van Robert DOOSTERLYNCK zijn advenant van een behuise hofstede met 24 gemeten 1 lijn land voor 292 Lb. par.

De zelfde pacht van de Ghemeene Aermen in Dixmude 1,5 gemet land voor 14 Lb. par. per jaar.

Jan VAN WOMEN pacht van de dis van Cazekinskercke 5 lijnen land voor 24 Lb. par. per jaar.

Mailliaert DEBBOUT pacht van de kinderen Joos DE VOS een behuise hofstede met 24 gemeten 2 lijnen 50 roeden land voor 11 Lb. par. elk gemet.

De zelfde pacht van de weduwe van Jan CAPPOENS 4 gemeten land voor 12 Lb. par. per gemet.

De zelfde pacht van de dis van Cazekinskercke 2 lijnen 64 roeden land voor 9 Lb. par. per jaar.

Claeys BOGAERT pacht van Regnault SLYNCKE een behuise hofstede met 17 gemeten land voor 170 Lb. par.

De zelfde pacht van de zelfde Regnault SLYNCKE een vette weide voor 104 Lb. 6 sch. par. per jaar.

De zelfde pacht van meester Adriaen GODTSCHALCK 5 gemeten land voor 60 Lb. par. per jaar.

Joos SBEECK pacht van de *Pitanche in Dixmude* vier gemeten land voor 44 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Pieter SENTIJNE 2 gemeten land voor 3 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Adriaen DE HAUWERE 8 lijnen land voor 41 Lb. par.

Jan CABELLIAU pacht van het Sinte Janshuus in Dixmude 3 gemeten land voor 17 Lb. par. per jaar.

Joos WILLAERT pacht van de *hoys* van Franchoys VAN DER GRACHT een behuise hofstede met 44 gemeten land voor 352 Lb. par.

De zelfde pacht van jonkheer Bernart VAN NOYON 6 gemeten land voor 84 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Cathelijne SBRUUS 7 lijnen land voor 32 Lb. per jaar.

Andries DE BRUNE pacht een behuise hofstede toebehorende Franchois DEERDE met 9 gemeten land voor 108 Lb. par.

Franchois DE KEERLE pacht van de *hoys* van Claets COSIJN een weide groot 6 gemeten voor 108 Lb. par. per jaar.

Lyoen VAN GRIJSPEERE pacht van de *hoys* van Cherels AERLEBOUT een behuise hofstede met 11 gemeten 2 lijnen voor 108 Lb. par.

De zelfde pacht van *de prochepape van Cazekinskercke* (11) 2 lijnen land voor 8 Lb. par.

De zelfde pacht van Jan SCHINCKELE 8 gemeten 1 lijn land voor 124 Lb. par.

De zelfde pacht van Willem VANDE KERCHOVE 6 gemeten land voor 72 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de Ghemeene Aermen in Dixmude 3 gemeten 1 land voor 36 Lb. par.

De zelfde pacht van Babtiste VAN SECLIJN 20 gemeten land voor 111 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Jan DE CLERCK 7 gemeten land voor 84 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de weduwe heer DE BAESTENE 10 gemeten 2 lijnen land voor 108 Lb. par.

Janeken de weduwe Heinderyck DE HAZE pacht van jonkheer Jan MOUSCROEN een behuise hofstede met 22 gemeten land voor 10 Lb. par. elk gemet

De zelfde pacht van Berthelmeus VANDER MUELEN drie gemeten land voor 36 Lb. par.

De zelfde pacht van de Grooten Heylighen Gheest (12) 2 gemeten land voor 20 Lb. par.

(9) Pastoor van Kaaskerke

(12) De naam waaronder de weeshuizen van Dixmude werden aangeduid. Zie PIETERS, *Geschiedenis van Dixmude*, zie hoger, p. 242

(9) Het Sint-Janshuis te Diksmuide was een nieuw hospitaal dat in 1538 ingericht werd, naast het bestaande hospitaal het Magdaleenhof (toegewijd aan de H. Maria Magdalena). Zie R. PIETERS, *Geschiedenis van Dixmude naar de beste oorkonden* (Diksmuide, 1885, anastatische herdruk Handzame, Familia et Patria, 1978), p. 234

(10) De abdij Ter Duinen (Koksijde).

De zelfde pacht van de kerk van Cazekinskercke 4 lijnen land voor 10 Lb. par.
De zelfde pacht van de dis van Cazekinskercke 4 lijnen land voor 9 Lb. par.
De zelfde moet betalen in renten jaarlijks 9 pond 2 sch. par.
Pieter BOENS pacht van het Sint-Janshuus in Dixmude 7 gemeten 1 lijn land voor 120 Lb. 12 sch. par. per jaar.

Pieter DE BLACKERE pacht 10 lijnen land van Jan PEUSSEN voor 40 Lb. par. per jaar.

Gillis VAN YNGHELANT pacht van Jan WILLEM en Jacob VAN WOUMEN een behuilde hofstede met 20 gemeten land voor 180 Lb. par.

De zelfde pacht van Lauerencie, de dochter Jacob MOENEN 8 lijnen land voor 28 Lb. par.

De zelfde pacht van Renault SLYNCKE en Jooris MOENEN 7 lijnen land voor 28 Lb. par.

De zelfde pacht van de weduwe Jan VANDER MUELEN de helft van 3 gemeten land voor 12 Lb. par.

Jacob VAN MIDDELEM pacht van de dis van Cazekinskercke 8 lijnen en 5 roeden land voor 37 Lb. par.

Jan TILLAERT pacht van Pieter SENTIJSNE 13,5 gemeten land voor 15 Lb. par. elk gemet.

Robert VAN MIDDELEM pacht van de Ghemeene Aermen in Dixmude 3 gemeten 1 lijn land voor 34 Lb. par.

De zelfde pacht van Jaques DE COUTRE de helft van 3,5 gemeten voor 27 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van mevrouw VAN RINNEGHEM 4 gemeten land en mits dat dit overgegeven is met andere landen in Cazekinskercke onder de keuze van Veurnambacht is dit hier enkel *pro memorie*.

Jan OLIVIERS gebruikt onder deze heerlijkheid 2 gemeten land en mits dat hij deze overgegeven heeft onder de keuze van Veurnambacht in Caeskercke is dit dus hier *pro memorie*.

Jan OUDOLF gebruikt 2 gemeten en mits dat dit overgegeven is onder de keure van Veurnambacht is dit hier dus *pro memorie*

De zelfde pacht van Wouter ADAEM 6 gemeten land voor 108 Lb. par.

Claeys COLAERT pacht van Claeys BONE een behuilde hofstede met 15 gemeten 2 lijnen 47 roeden land voor 13 Lb. par. per gemet.

De zelfde pacht van de dis van Cazekinskercke 1,5 gemet voor 15 Lb. par.

De zelfde pacht van de Baghijnen in Dixmude (13) 4 lijnen land voor 13 Lb. par.

De zelfde moet betalen in landschulden 6 Lb. 2 sch. par.

Jooris MOENEN pacht van de Ghemeene Aermen in Dixmude en van de Baghijnen aldaar 4 gemeten land voor 36 Lb. par.

Jan MESDACH pacht van Jan WITVOET 10 gemeten land voor 100 Lb. par.

De zelfde pacht van de dis van Casekinskercke 2 gemeten land voor 22 Lb. par.

Victor PIEREN pacht van jonkheer Guillaume VAN ROKEGHEM een behuilde hofstede met 28 gemeten 2 lijnen land voor 192 Lb. par.

De zelfde pacht van de dis van Caeskercke 8 lijnen 65 roeden land voor 27 Lb. par.

De zelfde pacht van Jacob VAN WOMEN 5 lijnen land voor 14 Lb. par.

De zelfde pacht van Jan YMELOOT 8 gemeten land voor 84 Lb. par.

De zelfde pacht van Michiel DE CORTE 6 gemeten land voor 76 Lb. par.

De zelfde pacht van de *meestresse van de Baghynen hove* (14) 4 gemeten land voor 42 Lb. par.

De zelfde pacht van Mailliaert LAURIER 7 gemeten land voor 35 Lb. par.

De zelfde pacht van de Sint-Niklaaskerk te Diksmuide 8 gemeten land voor 135 Lb. 4 sch. par.

De zelfde pacht van de dis van Caeskercke 8 lijnen 65 roeden land voor 27 Lb. par.

De zelfde pacht van Pieter MOCKAERT 2 gemeten land voor 28 Lb. par.

De zelfde pacht van Pieter SENTYSNE 2 gemeten land voor 18 Lb. par.

Jacob VANDEN BULCKE pacht van Jacop DE MAN 4 lijnen land voor 28 Lb. par.

De zelfde pacht van Pieter OUDOLF een behuilde hofstede met 15 gemeten land, waarin zijn begrepen 7 lijnen land liggende in Lampernisse en een half gemet ook liggende in Lampernisse voor 144 Lb. par. per jaar. Hierbij nog 30 sch. par. per jaar voor een paar kappoenen en 24 sch. *van dat hij gley leveren moet voor 36 sch. thondert.*

De zelfde pacht van Robert VAN MIDDELEM 5 lijnen land voor 24 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de voornoemde Pieter OUDOLF 2 lijnen land voor 8 Lb. par.

De zelfde pacht van Pieter OUDOLF 6 gemeten land liggende in Steenkerke verpacht met de voorgaande landen voor 72 Lb. par.

Mailliaert DE DRUU pacht van de Ghemeene Aermen en Baghynen in Dixmude 7 gemeten land voor 84 Lb. par.

Jan VANDEN WYNCKELE pacht van het Sint-Janshuus in Dixmude 6 gemeten land voor 99 Lb. par.

Loys PRANGHE pacht vande dis van Cazekinskercke 1 lijn 40 roeden land voor 7 Lb. par.

Pieter SENTYSNE pacht van Pauwels COENE en zijn kinderen een behuilde hofstede met 22 gemeten land voor 330 Lb. par.

Jan DOLPHEN heeft gebruikt 4 lijnen land ende mits dat hij deze overgegeven heeft in de parochie van Oostkerke onder de keure van Veurnambacht dus hier *voor memorie*.

2de rubriek: grondeigenaars

Tweede capitle ofte rubrycke inhoudende de huusen en(de) gronden van erfven bijde propritarissen van Cazekinskercke ghebruuct 'tvoorseyde jaer XV.CL xxvii om(m)e danof den v-en pennynck betaelt te werden up tzelve jaer al naer 't verclaers vande estimatie hier naevolghende

Jooris MOENEN gebruikt als eigenaar 5 lijnen 33 roeden land geëstimeerd 18 Lb. per jaar.

Victor PIEREN gebruikt als eigenaar 2 gemeten land geëstimeerd 20 Lb. per jaar.

De zelfde gebruikt als eigenaar 4 gemeten land geëstimeerd 40 Lb. par. per jaar.

Pieter MAETEN gebruikt als eigenaar zijn adenant van een behuilde hofstede met 6 gemeten 2 lijnen land geëstimeerd 8 Lb. per gemet.

Joos STREECK gebruikt als eigenaar een huizeken met 75 roeden land geëstimeerd 6 Lb. par. per jaar.

Eloey MASEMAN gebruikt als eigenaar 8 lijnen geëstimeerd 12 Lb. par. per gemet.

Robert VAN MIDDELEM gebruikt als eigenaar de helft van 3,5 gemeten land geëstimeerd 10 Lb. par. het gemet

13) De begijnen van Diksmuide.

(14) Overste van het begijnhof van Diksmuide

Cornelis VAN BOVEKERCKE gebruikt als eigenaar 10 lijnen land geëstimeerd per jaar 33 Lb. 6 sch. 8 denieren par.

Victoor VAN WOMEN gebruikt als eigenaar 5 gemeten 2 lijnen land geëstimeerd 56 Lb. 13 sch. 4 denieren per jaar.

Joos DONGHEMATE gebruikt als eigenaar 3 gemeten land geëstimeerd 30 Lb. par. per jaar.

Adriaen VAN MIDDELEM gebruikt als eigenaar 8,5 gemeten geëstimeerd 85 Lb. par. per jaar.

Loys PRANGHE gebruikt als eigenaar 11 lijnen 83 roeden land geëstimeerd 10 Lb. per gemet par.

Raens DE GROE gebruikt als eigenaar zijn huizeken geëstimeerd per jaar 8 Lb. par.

Pieter BOENS gebruikt als eigenaar de helft van 3 gemeten land geëstimeerd 10 Lb. par. per gemet.

Aldus dit voor(noemde) quoyer ghestelt ende ghemaect volghende de voorgaende cohieren vanden v-en pennynck de anno XV.C Lxxij ende voorts volghende de billieten ende bijwijsen overghegheven bijde pachters ende proprietarissen vande veranderynghe vanden bedrijfve en(de) ghebruucke van lande sichtendt den voornoemde jaere XV.C Lxxvij ende dien volghende danof de tauxatie en(de) estimatie ghedaen bij schepenen van 't voorn(oemde) Vrije van Rijsssele. Mij 't oorconden als clerck van 't voorn(oemde) Vrije desen vij-en Septembers XV.C neghen ende tzeventich, onderteeckent MOENIN.

De Splete van Sint-Jacobskapelle

Cohiere vanden v-en penn(ynck) binnen de splete van Sinte Jacobsscappelle tVrie van Rijsssele vande gronden vande erfve, huusen ende ander goedynghen, subiert den v-en pen(nynck) de anno XV.C Lxxvij de generale staten vanden landen van Vlaendere gheaccordeert om(m)je daer mede te betalen ende onderhouden de soldaden ende crigslieden opghenomen totter oorloghe totter deffentie van desen lande gheestimeert ende ghetaxeert den zelve v-en pen(nynck) vande gronden ende huusen bijde pachters bezeten naer de estimatie vande laetste huere en(de) bijde gronden naers ghebruuct naer de huere ende estimatie vande omliggende landen. Actum den [niet ingevuld].

1ste rubriek: pachters van gronden door hen gebruikt

Eerste rubrycque ofte capitle inhoudende den v-en pen(nynck) te betaelen bijde pachters vander gronden bij hemlieden te pachte ghebruuct anno XV.C Lxxvij gheëstimeert ende ghetaxeert alzo hier naer volcht.

Jacob NOORE pacht van jonkheer Bernaert DE BRYAS een behuisde hofstede met 17 gemeten land voor 216 Lb. par. per jaar.

Jan NOORE pacht van de weduwe Cornelis DE WALE een behuisde hofstede met 9 gemeten land voor 108 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Loye LEYS 1 gemet 40 roeden land voor 18 Lb. par. per jaar.

Mahieu MASELIS pacht van meester Jan HURLEBOUDT een behuisde hofstede met 35 gemeten land van 336 Lb. par.

Jan DOOSTERLYNCK pacht van jonkheer Loys DE SUVAY een behuisde hofstede met 38 gemeten land voor 215 Lb. par.

De zelfde pacht van meester Adriaen GODSCHALCK 2 gemeten land voor 24 Lb. par. per jaar.

Willem BLIECK pacht van jonkheer Hendryck CORTEWILLE een behuisde hofstede met 56 gemeten land voor 456 Lb. par.

De zelfde pacht van de kerk en dis van Cazekinskercke 2 gemeten land voor 16 Lb. par. per jaar.

Andries BOUDTS pacht van mijn heere VAN FRESSEN een behuisde hofstede met 28 gemeten land voor 216 Lb. par.

Fransoys ALAERT pacht van Eloy AERI.EBOUDT een huis en herberg met 2 lijnen land voor 72 Lb. par. per jaar.

Jacob DE MAN pacht van de weduwe van Robert VAN NIEUWENHUISE een behuisde hofstede met 40 gemeten land voor 312 Lb. par.

De zelfde pacht van de kerk van Rellemskapelle en van het klooster van Sint-Godelieve bij Gistel een half gemet land voor 18 Lb. par. per jaar.

Loonis SPEECKE pacht van de erfgenamen van jonkvrouw Jane CORTERWILLE een behuisde hofstede met 36 gemeten 2 lijnen land waarvan 4 gemeten 1 lijn liggen inde parochie van Woumen en 3 gemeten 1 lijn in Rellemskapelle en anderhalf gemet in Lampernesse voor 312 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Fransoys HURLEBOUT 3,5 gemeten land voor 48 Lb. par. per jaar.

Jacob PAELYNCK pacht van Roelant PEYS een behuisde hofstede met 28,5 gemeten land voor 336 Lb. par.

De zelfde pacht van de kerk van Sint-Jacobskapelle 3 gemeten land voor 36 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de dis van Sint-Jacobskapelle 2 lijnen land voor 3 Lb. par.

De zelfde pacht van de kerk van Rellemskapelle 2 lijnen land voor 8 Lb. par.

Willem VERCARRE pacht van de kerk van Sint-Jacobskapelle een behuisde hofstede met 6 gemeten 1 lijn 77 roeden land voor 13 Lb. par. elk gemet.

De zelfde pacht van de kerk van Rellemskapelle 4 lijnen land voor 14 Lb. par. per jaar.

Cornelis VANDEN BROUCKE pacht van de dis van Sint-Jacobskapelle 2 lijnen 10 roeden land voor 40 sch. par. per jaar.

De zelfde pacht van de kerk van Sint-Jacobskapelle 2 lijnen land voor 15 p. 10 sch. par.

Adriaen van MIDDELEM pacht van Ghevaert DE BACKERE 3 gemeten 2 lijnen land voor 90 Lb. par. per jaar.

Maerten VAN BOVEKERCKE pacht van de weduwe van Jan BOUDTS een behuisd hofstede met 5 gemeten land voor 96 Lb. par.

Eloey AERLEBOUDT pacht van Jacob HUERLEBOUDT 14 gemeten 2 lijnen 40 roeden land voor 294 Lb. par.

De zelfde pacht van de kerk van Sint-Jacobskapelle een half gemet land voor 3 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de pastoor van Sint-Jacobskapelle een half gemet land voor 3 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de kerkmeesters van Woumen 1 lijn 40 roeden land voor 50 sch. par. per jaar.

De zelfde pacht van de dismeesters van Loo 1 gemet 50 roeden land voor 7 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van Reginald WIERICK 7 lijnen land voor 3 Lb. par. per jaar.
De zelfde pacht van Jozijne, de weduwe van Jan ende Gillis ORTEN 3 gemeten
1 lijn land voor 42 Lb. par. per jaar.

Jan GHEETEN pacht van het kapittel van Sint-Pieter in Rijsel een behuisde hof-
stede met 25 gemeten land voor 200 Lb. par.

Adriaen VANDE VELDE pacht van Adriaen HORNEWEE 9 gemeten land voor
180 Lb. par. per jaar.

Lieven DE WALE pacht vande pastoor van Oudekappelle 1 gemet land voor
12 Lb. par.

De zelfde pacht van Wouter DE BEERE 4 gemeten 2 lijnen 80 roeden land voor
74 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht van de kerke van Sint-Jacobsappelle 10 lijnen land voor
54 Lb. par. per jaar.

De zelfde pacht 7 lijnen land van Jan Vulterman voor 32 Lb. par.

De zelfde pacht van de erfgenamen van Dieryck MEINGHEER 6 gemeten 1 lijn
land voor 76 Lb. par. per jaar.

Cornelis VANDEN BROUCKE pacht van Tomaes WALEMONDT een behuisde
hofstede met 10 gemeten 1 lijn land voor de som van 81 Lb. par.

Pieter SENTYSNE pacht van jonkvrouw Johanna D. mst. 7 gemeten 1 lijn land
voor 88 Lb. par.

Jan GABELLIAU pacht van Joonas VAN AELST 2 gemeten land voor 34 Lb. par.
per jaar.

2de rubriek: grondeigenaars

*Tweede capitle ofte rybrycque inhoudende den v-en penn(ynck) vande pro-
pitarissen de anno XV.C Lxxvij ghetaxeert alzo hiernaer volcht*

Cornelis VANDEN BROUCKE gebruikt als eigenaar een behuisd hofstedeke
met 4 gemeten 48 roeden land geëstimeerd 6 Lb. par. per gemet.

Eloey AERLEBOUDT gebruikt als eigenaar 4 gemeten 70 roeden land geësti-
meerd 15 Lb. per gemet.

Jacob HUERLEBOUDT *ter zaligher memorie* gebruikt als eigenaar 8 gemeten
land, maar mits dat hij dit aangegeven heeft met zijn landen in Nieuwkapelle, hier dus
alleen vermeld voor *memorie*.

Lieven DE WALE gebruikt als eigenaar 6 gemeten 1 lijn land geëstimeerd
50 Lb. 13 sch. 4 denieren parisis.

Adriaen CALMEREYN gebruikt als eigenaar 10 gemeten land geëstimeerd 108
Lb. par. per jaar.

Ysenbaert HARLEBOUDT gebruikt als eigenaar 24 gemeten land voor 10 Lb.
par. per gemet.

*Aldus dit voorn(oemde) coyer ghestelt ende ghemaect volghende de voorgaende
cohieren vanden v-en pennynck de anno XV.C Lxxvij voordts volghende de billetten
ende bijwijsen over ghegheven blijde pachters ende propritarissen vande veranderyn-
ghe vanden bedrijve ende ghebruucke van lande sichtert den voorn(oemde) jaere XV.C
Lxxvij ende dien volghende dannof de tauxatie ende estimatie ghedaen bij schepe-
nen van voorn(oemde) Vrije van Rijssele mij 't oorconde als clerck van 't voorn(oemde)
Vrie desen vij-en septembris XV.C neghen ende tzeventich Onderteckent MOENIN*

Pieter DONCHE